RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 71.254/1
van 29 april 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘over de werk- en zorgtrajecten’

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

Op 24 maart 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 29 april 2022, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘over de werk- en zorgtrajecten’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 21 april 2022. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 april 2022.

*

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet regelt de werk- en zorgtrajecten.

Een werk- en zorgtraject omvat het "aanbod in de vorm van een activeringstraject, arbeidsmatige activiteiten of onthaaltrajecten via het geïntegreerd breed onthaal, dat gericht is op maximale participatie in de maatschappij voor personen" (artikel 2, 24°, van het voorontwerp) voor wie "betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard" (artikel 3).

Het onthaaltraject via het geïntegreerd breed onthaal heeft als doel "om personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen die door die problematiek op korte en middellange termijn niet betaald aan de slag kunnen, toe te leiden naar het samenwerkingsverband tussen OCMW, centrum voor algemeen welzijnswerk en diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, waardoor die personen georiënteerd kunnen worden naar het gepaste dienst- en hulpverleningsaanbod en onderbescherming kan worden tegengegaan" (artikel 2, 15°).

Het activeringstraject is een traject "op vlak van werk en zorg dat de deelnemer voorbereidt op betaalde beroepsarbeid" (artikel 2, 1°) en nader wordt omschreven in artikel 10 van het voorontwerp.

De arbeidsmatige activiteiten omvatten "het aanbod van activiteiten onder begeleiding, die gericht zijn op de latente functies van arbeid, onder meer het bieden van een zinvolle bezigheid, zorgen voor structuur, het aanreiken van sociale contacten en de mogelijkheid tot zelfontplooiing" (artikel 2, 3°).

Het voorontwerp is onderverdeeld in tien hoofdstukken. Hoofdstuk 1 bevat een inleidende bepaling en definities. Hoofdstuk 2 betreft de afbakening van de doelgroep. De hoofdstukken 3 tot 5 regelen respectievelijk de onthaaltrajecten, de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten. Hoofdstuk 6 betreft het toezicht en de handhaving en hoofdstuk 7 de subsidiëring van organisaties die ondersteunende of aanvullende dienstverlening verrichten in het kader van het aan te nemen decreet. Hoofdstuk 8 bevat de verplichting om minstens één keer per jaar aan de Vlaamse Regering te rapporteren over de werking van de werk- en zorgtrajecten. Hoofdstuk 9 voorziet in een wijziging van het decreet 'houdende sociaalrechtelijke toezicht' van 30 april 2004. Hoofdstuk 10 bevat slotbepalingen.

[1] Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

Het aan te nemen decreet komt in de plaats van het decreet van 25 april 2014 ‘houdende de werk- en zorgtrajecten’, dat wordt opgeheven (artikel 38).

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de maatregelen te bepalen die nodig zijn om de overgang van het op te heffen naar het aan te nemen decreet op een coherente manier te laten verlopen (artikel 39) en om voor iedere bepaling van het decreet de datum van inwerkingtreding vast te stellen (artikel 40).

BEVOEGDHEID

3.1. Luidens artikel 1 van het voorontwerp regelt het aan te nemen decreet een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

In de memorie van toelichting wordt de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap als volgt toegelicht:

> “Vanuit de bevoegdheden Werk en Sociale Economie gaat het om een gewestmaterie, meer bepaald arbeidsbemiddeling (art. 6, § 1, IX, 1° BWHI), de beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid om de actieve en passieve beschikbaarheid van de werklozen te controleren (art. 6, § 1, IX, 5° BWHI), vrijstellingen (art. 6, § 1, IX, 6° BWHI) en sociale economie (art. 6, § 1, IX, 2° BWHI). Met de zesde staatshervorming kreeg de VDAB de bevoegdheid om de beschikbaarheid van uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd te controleren aan de hand van het federaal normatief kader. Dit kader voorziet in de opschorting van de controle van actieve beschikbaarheid als de werkloze een specifiek begeleidingstraject volgt omdat de werkloze ‘verwijderd is van de arbeidsmarkt omwille van een combinatie van psycho-medisch-sociale factoren die zijn gezondheid en/of sociale inschakeling duurzaam aantasten en, daardoor, zijn professionele inschakeling, met als gevolg dat de werkloze binnen de 12 maanden die volgen niet in staat is om te werken in het gewone economische circuit of in het kader van een al dan niet betaalde aangepaste en omkaderde arbeidsplaats.’ Met het Koninklijk Besluit van 6 mei 2019 tot wijziging van de artikelen 27, 51, 52bis, 58, 58/3 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van de artikelen 36sexies, 63bis en 124bis in hetzelfde besluit (ook wel Koninklijk Besluit niet-toeleidbare werkzoekenden genoemd) werden niet-toeleidbare werkzoekenden gedefinieerd als ‘de werkzoekende die de bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling identificeert aan de hand van de internationaal erkende screeningstool ICF - International Classification of Functioning, Disability and Health - en erkent als iemand die te maken krijgt met een combinatie van psychologische, medische en sociale factoren die zijn gezondheid en/of zijn sociale of professionele integratie ernstig aantasten, waardoor hij niet in het normale economische circuit of in het kader van al dan niet bezoldigd aangepast of omkaderd werk kan werken. Het statuut van niet-toeleidbare werkzoekende wordt toegekend voor een periode van twee jaar en is hernieuwbaar met een nieuwe evaluatie door de screeningstool ICF.’
>
> Vanuit de bevoegdheid Welzijn gaat het om een gemeenschapsmaterie, meer bepaald het beleid betreffende de zorgverstrekkingen in en buiten de verplegingsinrichtingen (art. 5, §1, I, 1° BWHI), het beleid betreffende de verstrekkingen van geestelijke gezondheidszorg in de verplegingsinrichtingen buiten de ziekenhuizen (art. 5, §1, I, 2° BWHI), het beleid inzake long term care revalidatie (art. 5, §1, I, 5° BWHI), de organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg en de ondersteuning van de

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

gezondheidszorgberoepen van de eerste lijn (art. 5, §1, I, 6° BWHI), het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI), het beleid inzake minder-validen (art. 5, §1, II, 4° BWHI) en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming (art. 5, §1, II, 6°, BWHI).”

3.2. In advies 62.640/1 dat de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 17 januari 2018 heeft uitgebracht over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 ‘houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten’, werd naar aanleiding van de verstrengeling van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden in het betrokken ontwerp, het volgende opgemerkt:

“(…) onduidelijk blijft in welke mate de regeling die is vervat in het decreet van 25 april 2014 en in het thans om advies voorgelegde ontwerp van uitvoeringsbesluit van dat decreet, van toepassing is op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Noch in het decreet, noch in het ontwerp wordt in dat verband immers iets bepaald. Daarenboven omvatten zowel het decreet als het ontwerp bepalingen die gewestaangelegenheden betreffen en die bijgevolg enkel van toepassing kunnen zijn op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, naast bepalingen die een gemeenschapsaangelegenheid beogen te regelen en die derhalve wel van toepassing kunnen zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ten aanzien van de in dat gebied gevestigde instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Dergelijke onduidelijkheid dreigt een rechtszekere toepassing van zowel het decreet als van het ontworpen besluit in de weg te staan wat het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft. De stellers van het ontwerp doen er goed aan om na te gaan of er mogelijkheden zijn om de voornoemde onduidelijkheid te vermijden en of bijvoorbeeld althans in het ontwerp niet tot een meer expliciete opdeling kan worden gekomen van bepalingen die een gemeenschaps- dan wel een gewestaangelegenheid betreffen.[2] Ook verdient het aanbeveling om het reeds in advies 55.863/1 door de Raad van State, afdeling Wetgeving, gesuggereerde procedé inzake het sluiten van een samenwerkingsakkoord, doelbewuster aan te grijpen als een bijkomend instrument om te komen tot een meer rechtszekere toepassing van het decreet en van het ontworpen besluit in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. (…).”

3.3. Gelet op de verstrengeling van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden in het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet, werd aan de gemachtigde gevraagd om, desgevallend met een onderscheid tussen de verschillende onderdelen van het voorontwerp, aan te geven of de regeling toepassing vindt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, wat het toepasselijke aanknopingspunt is (bv. de woonplaats van de persoon die het traject volgt) en wat voor het betrokken onderdeel de specifieke bevoegdheidsgrondslag is.

[2] *Voetnoot 10 van het aangehaalde advies:* In het decreet van 25 april 2014 wordt daartoe geen bevoegdheid gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. Dergelijke opdeling zou evenwel kunnen worden ingepast in de algemene bevoegdheid van de Vlaamse Regering om de decreten uit te voeren, mits daarbij uiteraard de draagwijdte van het decreet niet wordt uitgebreid of beperkt en zonder dat onvolkomenheden of tekortkomingen die in het decreet zouden voorkomen, kunnen worden opgevangen.

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

De gemachtigde verschafte hierop de volgende toelichting:

"Het voorontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten wil een aanbod bieden aan een kwetsbare doelgroep van personen die om cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problematieken niet, niet meer of nog niet betaald aan de slag kunnen. De structurele samenwerking en wisselwerking tussen organisaties uit beide beleidsdomeinen, namelijk werk en sociale economie enerzijds en welzijn, volksgezondheid en gezin anderzijds is essentieel om tot een optimale participatie van de personen te komen. Een bepaalde bepaling uit het decreet kan daarom moeilijk aan een welbepaalde bevoegdheid worden toegedicht.

Als we het bekijken voor de doelgroep, die toegang heeft tot de drie aanbodsvormen opgenomen in dit decreet:

Inzake de doelgroep zien we enerzijds de uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd die door de gewestelijke bemiddelingsdienst op basis van het KB van 6 mei 2019 tot wijziging van de artikelen 27, 51, 52*bis*, 58, 58/3 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van de artikelen 36*sexies*, 63*bis* en 124*bis* in hetzelfde besluit personen het statuut van niet-toeleidbare werkzoekende kan bieden. VDAB kan echter niet in de plaats treden van Actiris, de Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling voor de inschatting van cognitieve, medische, psychiatrische, psychische of sociale problemen van personen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen. In artikel 17 van het samenwerkingsakkoord tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, en de opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden, werd het engagement opgenomen om voor Brusselse werkzoekenden met een werkloosheidsuitkering en jongeren in beroepsinschakelingstijd die interesse hebben in een Nederlandstalig traject de toegang mogelijk te maken. Het samenwerkingsakkoord werd met een instemmingsdecreet op 6 oktober 2021 aangenomen door het Vlaams Parlement.

Anderzijds biedt het kader van werk- en zorgtrajecten opstapmogelijkheden voor personen vanuit een zorgstatuut. De taken van VDAB werden uitgebreid naar activeringsregisseur waardoor VDAB ook voor niet-beroepsactieve personen dienstverlening kan bieden. Hieronder vallen personen met een RIZIV-uitkering, een tegemoetkoming van de FOD Sociale Zekerheid of personen met een leefloon. Maar anders dan bij uitkeringsgerechtigde werklozen en jongeren in beroepsinschakelingstijd legt hun statuut (uitkering/tegemoetkoming) geen verplichting tot inschrijving bij de VDAB op. Voor personen met een ander statuut die in Brussel wensen deel te nemen aan het aanbod van arbeidsmatige activiteiten (gericht op participatie) en GBO, moeten zich richten tot die erkende instellingen in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad of kunnen zich richten tot een erkende instelling in Vlaanderen. De toepassing van de regeling van het decreet ten aanzien van een natuurlijke persoon in Brussel is dus afhankelijk van de keuze van de persoon zelf om een beroep te doen op een instelling die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt.

Als we dit specifiek bekijken voor de volgende maatregelen, wordt hieronder het onderscheid gemaakt tussen de onthaaltrajecten GBO, de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten ('AMA'):

Onthaaltrajecten GBO

Het onthaaltraject wordt in artikel 2, 15°, van het voorontwerp van decreet omschreven als 'het traject dat als doel heeft om personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen die door die problematiek op korte en

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

middellange termijn niet betaald aan de slag kunnen gaan, toe te leiden naar het samenwerkingsverband tussen OCMW, centrum voor algemeen welzijnswerk en diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, waardoor die personen georiënteerd kunnen worden naar het gepaste dienst- en hulpverleningsaanbod en onderbescherming kan worden tegengegaan'. Zoals artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp van decreet verduidelijkt gaat het hier om het doorverwijzen van de VDAB (een gewestbevoegdheid) naar het GBO (een persoonsgebonden bevoegdheid).

Vanuit de bevoegdheid Welzijn gaat het om een gemeenschapsmaterie, meer bepaald het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI). Inzake de persoonsgebonden bevoegdheid zijn de bepalingen van toepassing op de hiervoor bedoelde instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) heeft voor de regio tweetalige gebied Brussel Hoofdstad een regierol in de uitbouw van de GBO samenwerkingsverbanden als plaatsvervangend lokaal bestuur […].

Activeringstrajecten

Een activeringstraject wordt in artikel 2, 1°, van het voorontwerp van decreet omschreven als 'het traject met acties op vlak van werk en zorg dat de deelnemer voorbereidt op betaalde beroepsarbeid als vermeld in artikel 10'. Het gaat hier om een begeleiding op en naar een werkvloer (een gewestbevoegdheid). Het element zorg (een persoonsgebonden bevoegdheid) wordt enkel ingezet ter ondersteuning van de begeleiding naar en op een werkvloer. Voor activeringstrajecten is het bijgevolg moeilijk om het aanbod toe te kennen aan een gewest- of gemeenschapsbevoegdheid. Door de verwevenheid van die beide bevoegdheden zijn de activeringstrajecten dus niet van toepassing in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

AMA

Arbeidsmatige activiteiten worden in artikel 2, 3°, van het voorontwerp van decreet omschreven als 'het aanbod van activiteiten onder begeleiding, die gericht zijn op de latente functies van arbeid, onder meer het bieden van een zinvolle bezigheid, zorgen voor structuur, het aanreiken van sociale contacten en de mogelijkheid tot zelfontplooiing.' Zoals reeds werd geduid in de memorie van toelichting, kan dit aanbod met verschillende doelstellingen worden uitgewerkt, met name activering of participatie. Afhankelijk van de doelstelling, gaat het respectievelijk om gewestbevoegdheden of gemeenschapsbevoegdheden (meer bepaald de persoonsgebonden aangelegenheden).

Voor wat de persoonsgebonden aangelegenheden betreft, is het decreet enkel van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ten aanzien van de in dat gebied gevestigde instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Vanuit de bevoegdheid Welzijn gaat het om een gemeenschapsmaterie, meer bepaald het beleid betreffende de zorgverstrekkingen in en buiten de verplegingsinrichtingen (art. 5, §1, I, 1° BWHI), het beleid betreffende de verstrekkingen van geestelijke gezondheidszorg in de verplegingsinrichtingen buiten de ziekenhuizen (art. 5, §1, I, 2° BWHI), het beleid inzake long term care revalidatie (art. 5, §1, I, 5° BWHI), het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (art. 5, §1, II, 2° BWHI), het beleid inzake minder-validen (art. 5, §1, II, 4° BWHI) en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming (art. 5, §1, II, 6°, BWHI).

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

Voor de arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie beroepen we ons op sociale economie als gewestmaterie (art. 6, §1, IX, 2° BWHI) om maatwerkbedrijven en hun samenwerkingsverband(en) een contingent toe te kennen."

3.4. Met het oog een duidelijke en rechtszekere toepassing van het decreet in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, verdient het aanbeveling om deze verklaring van de gemachtigde in de memorie van toelichting te integreren.

In het licht van de verklaring van de gemachtigde dat de activeringstrajecten niet van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, kan in het voorontwerp het toepassingsgebied van hoofdstuk 4 ervan, waarin de activeringstrajecten worden geregeld, worden beperkt zodat duidelijker uit de tekst van het decreet zelf blijkt dat de betrokken bepalingen niet van toepassing zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

VORMVEREISTEN

4. Het voorontwerp bevat diverse bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen zoals de artikelen 4, 5 en 6 ervan, die onder meer betrekking hebben op de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijken, het bepalen van de categorieën van de verwerkte gegevens, de met de verwerking nagestreefde doelstelling, de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens en de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Artikel 36, lid 4, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG', gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

De aan de afdeling Wetgeving meegedeelde documenten doen ervan blijken dat over het voorontwerp van decreet op 15 februari 2022 advies nr. 2022/014 werd uitgebracht door de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens. In dat verband dient er evenwel op gewezen te worden dat, gelet op hetgeen is uiteengezet in advies 66.033/1/AV van 3 juni 2019,[3] een advies van de Vlaamse Toezichtscommissie niet per se volstaat om aan het betrokken vormvoorschrift te voldoen en dat ook nog om een advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit moet worden verzocht.

5. Het voorontwerp bevat verder ook verschillende bepalingen die ertoe strekken een financiële ondersteuning of compensatie toe te kennen. In zoverre er sprake is van staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (hierna:

[3] Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1.

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

VWEU) moeten die regelingen in beginsel voorafgaandelijk worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, VWEU.

Artikel 20 van het voorontwerp betreft de "compensatievergoeding" voor de netwerkcoördinator. Zoals ook blijkt uit de memorie van toelichting over deze bepaling is het de bedoeling om toepassing te maken van het zogenaamde *Altmark*-criteria, waardoor deze vergoeding niet moet worden beschouwd als staatssteun.[4] De opdrachten aan de Vlaamse Regering in die bepaling van het voorontwerp hebben mede tot doel die criteria na te leven.

Dat is niet het geval voor de compensatievergoeding voor de casemanager Werk en de gemandateerde samenwerkingsverbanden Zorg voorzien in artikel 16 van het voorontwerp. Krachtens het tweede lid van dat artikel bepaalt de Vlaamse Regering het maximale bedrag en de modaliteiten van de compensatievergoeding.

Hetzelfde geldt voor de machtiging aan de Vlaamse Regering om de "erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor het aanbod van arbeidsmatige activiteiten" te bepalen op grond van artikel 30, eerste lid, en voor de mogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering om subsidies te verlenen aan organisaties die ondersteunende of aanvullende dienstverlening verrichten in het kader van het aan te nemen decreet, voorzien in artikel 35.

Voormelde bepalingen van het voorontwerp blijven er evenwel toe beperkt te bepalen dat steun kan worden verleend en houden voor het overige slechts een delegatie aan de Vlaamse Regering in tot het bepalen van de voorwaarden voor de toekenning van de vergoedingen of subsidies – en dus ook de hoogte ervan. Het lijkt dan ook weinig zinvol de voorgestelde bepalingen nu reeds aan te melden bij de Europese Commissie. Wel zullen te gelegener tijd de ontwerpen van besluit waarmee uitvoering wordt gegeven aan voormelde bepalingen moeten worden aangemeld, tenzij zou blijken dat deze onder een vrijstellingsregeling voor staatssteun zouden vallen zoals bijvoorbeeld het DAEB-besluit.[5] Op dat punt moet de Raad van State bijgevolg een voorbehoud maken.

6. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan,[6] moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, alsnog eveneens aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

[4] HvJ 24 juli 2003, C-280/00, *Altmark Trans GmbH,* ECLI:EU:C:2003:415.

[5] Besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 'betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatsteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen'.

[6] Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

7. Zoals hiervoor reeds werd opgemerkt, bevat het voorontwerp diverse bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen.

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de "essentiële elementen" voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.[7]

Bijgevolg moeten de "essentiële elementen" van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel "essentiële elementen" uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.[8]

In dat verband moet worden vastgesteld dat, hoewel het voorontwerp duidelijk beoogt tegemoet te komen aan het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet, het vooralsnog wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de arbeidsmatige activiteiten geregeld in hoofdstuk 5 van het voorontwerp, niet de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens omschrijft. Dit dient te worden verholpen.

[7] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

[8] Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1.

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikelen 15 en 17

8. Artikel 15 van het voorontwerp bepaalt dat het casemanagementteam een geïntegreerd trajectplan opstelt dat wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst en dat onder meer “de rechten en plichten van de partijen” (5°) moet bevatten.

Artikel 17 voorziet in de mogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering om netwerkcoördinatoren te mandateren. Die mandaatbeslissing moet krachtens artikel 19, 2°, onder meer “de verbintenissen van de partijen” vermelden, waaronder “de verantwoordelijkheden en de engagementen van de partijen”.

Over beide bepalingen bevestigde de gemachtigde dat het louter de weergave betreft van “de rechten en plichten” en “de verantwoordelijkheden en engagementen” van de betrokkenen die reeds volgen uit geldende bepalingen.

In die lezing en indien de ontworpen bepalingen daartoe beperkt zijn, rijst geen probleem.

Artikel 27

9. Krachtens artikel 27, eerste lid, van het voorontwerp kan de Vlaamse Regering de mandaatbeslissing schorsen of intrekken als de betrokkene “de opdrachten, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten, en de mandaatvoorwaarden vermeld in artikel 12, 13 en artikel 17, wetens en willens niet naleven”.

Gevraagd om de draagwijdte van de woorden “wetens en willens” toe te lichten verklaarde de gemachtigde:

“We stellen voor om de bepaling aan te passen en “wetens en willens” te schrappen.”

Daarmee kan worden ingestemd.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Jeroen VAN NIEUWENHOVE

‡LW-CJEWQCBDD-HBCFEVT‡